

Folk og Kultur 1986

Folk og Kultur

Årbog for Dansk

Etnologi og Folkemindevidenskab

1986

Udgivet af Foreningen Danmarks Folkeminder

København 1986

Folk og Kultur

*udgives med støtte fra Arthur Christensens og hustrus folkemindefond
og Statens humanistiske forskningsråd*

Redaktion:

Bengt Holbek, Poul Høst Moustgaard, George Nellemann, Iørn Piø

Redaktionssekretær: Jytte Gravesen

Manuskripter og bøger til anmeldelse sendes til:

Folk og Kultur, c/o Nationalmuseets 3. Afd., Brede, DK-2800 Lyngby

Abonnement tegnes hos:

Foreningen Danmarks Folkeminder, c/o Dansk Folkemindesamling,

Birketinget 6, DK-2300 København S

Trykt hos: Gullanders Bogtrykkeri A/S, Skjern

ISSN 0105-1024

Foreningen Danmarks Folkeminders styrelse:

Lektor, mag. art. Karsten Biering, Institut for folkemindevidenskab, premierløjtnant Knud Bødker, Feldballe, museumsinspektør Birte Friis, Sydhimmerlands Museum, Hobro, dr. phil. Gustav Henningsen, Dansk Folkemindesamling, bibliotekar Else Marie Kofod, Dansk Folkemindesamling, bibliotekar Lise-Marie Kofod, Nationalmuseets bibliotekstjeneste, arkivar, cand. mag. Henrik Koudal, Dansk Folkemindesamling, museumsinspektør Peter Ludvigsen, Arbejdermuseet, mag. art. Poul Høst Moustgaard, Svendborg, museumsinspektør George Nellemann, Nationalmuseets 3. Afd. (formand for årbogsudvalget), museumsinspektør A. Rhede Nielsen, Faaborg Kulturhistoriske Museer, lærer og forfatter Erik Kaas Nielsen, Glostrup, musiketnolog Svend Nielsen, Dansk Folkemindesamling, mag. art. Iørn Piø, Dansk Folkemindesamling (formand), mag. art. Alan Hjorth Rasmussen, Hirtshals.

Forfattere i denne årgang:

Lone Rahbek Christensen (født 1956). Mag. art. i europæisk etnologi. Har kandidatstipendium på Institut for europæisk Folkelivsforskning. Har skrevet artikler om nutidigt dansk familieliv og har en bog om emnet under udgivelse. Adr.: Vestmannagade 5, 2300 København S.

Peter Dragsbo (født 1948). Mag. art. i europæisk etnologi 1976. 1976 ff. museumsinspektør ved Esbjerg Museum. 1984 ff. formand for Statens Museumsnævns Referencegruppe for Nyere Tids Kulturhistorie. Publiceret: 1978 »Mennesker og huse i Aabenraa«, samt artikler om byhistorie, stationsbyer, arkitekturhistorie, bygningsbevaring, boligkultur, industrihistorie, mv.

Erik Høvring (født 1955). Mag. art. i nordisk folkemindevidenskab 1985. Har medvirket ved udgivelsen af en række folkløstiske værker. Heriblandt specielt samlinger med Evald Tang Kristensen-materiale. Adr.: Landskronagade 5 C, 5. 2100 København Ø.

Birgit Jensen, etnolog, mag. art., Teglværksvej 60, 3460 Birkerød. Magisterafhandling: Kvindedragten på Amager 1650–1950. Arbejder bl. a. med en undersøgelse af konfirmationen i Danmark. Har skrevet afhandlinger og artikler om kulturpolitiske, tekstil- og dragthistoriske emner, bl. a. Kulturelle Samråd 1981. Egtved 1982 og Fritiden i Lokalsamfundet. Kbh. 1983 (sammen med N. Cortzen). Siden 1982 skrivende medarbejder ved Haandarbejdets Fremme.

Bent Zinglersen (født 1927 i Hvidovre). Indtil 1960 cykelbud og arbejder, derefter historisk-topografisk forfatter med København som hovedområde. Se i øvrigt indledningen til Bent Zinglersens artikel.

Indhold

Erik Høvring:	
Bankospil	5
Lone Rahbek Christensen:	
Funktionalismens sociale program. Et etnocentrisk selvbedrag	45
Birgit Jensen:	
Funktionalismens boligtekstiler – eller hvordan en ny stilart blev til	65
Peter Dragsbo:	
De første konturer af et museernes Danmarksbillede	80
Bent Zinglersen:	
Om glasmorderen og andre vinduespuddere. Ved Eske K. Mathiesen	99

Dansk folkekultur 1985

En selektiv bibliografi.

Af Else Marie Kofod.

Redaktionen afsluttet 1. marts 1986	118
---	-----

Meddelelse fra Musikhistorisk Museum	130
--	-----

Anmeldelser og oversigter

Eske K. Mathiesen: Tyve breve til folkemindesamleren Evald Tang Kristensen. (Birgitte Seider)	131
Iørn Piø: Nye veje til Folkevisen. Studier i Danmarks gamle Folkeviser. (Erik Høvring)	132
Iørn Piø og Rita Pedersen: Dronningens Visebog. (Kirsten Sass Bak)	134
Michèle Simonsen: Hekse, trolde og bondeknolde. (Gustav Henningsen)	135
Gunnar Solvang: Husmandsliv. (Inge Adriansen)	137
Hans Schultz Hansen: Det nordslesvigske landbrug og den danske bevægelse 1890–1914. (Gunnar Solvang)	137
Teglværker ved Flensborg Fjord. 100 år i billeder. (Georg Nellemann)	139
Kjeld Kayser: Københavnerbindingsværk. (John Erichsen)	140
Dansk Håndværk. Turistårbogen 1985. (Iørn Piø)	141
Svend Aage Andersen: »Salt og brød gør kinden rød«. Arbejderliv i Århus 1870–1940. (Poul Balle-Petersen)	141
Det er Danmark. Dansk Folkemuseum 1885–1985. (Iørn Piø)	144
Eske Wohlfahrt: Fiskerne og byen Bagenkop – et fiskerleje gennem 100 år. (Torben Vestergaard)	144
Bønder & fiskere. Festskrift til Holger Rasmussen. (Poul H. Moustgaard)	146
Ole Højrup: Søens folk. Beretninger fra århundredskiftet. (Poul H. Moustgaard)	147

Karen Stougaard Hossy: Det københavnske Asylselskabs første år. (Else-Marie Boyhus)	148
Bente Dahl Hansen: Betler eller almisselem. Studier i offentlig fattigforsorg i Sjællands stifts landsogne 1708–1802. (Else-Marie Boyhus)	149
D. H. Wulff: Nøgle til Almanakken. En ledsager til hvert års almanak. (Iørn Piø)	149
Svend Nielsen: Go'morgen Karl Bajl! Sang blandt prinser og klunsere på Nørrebro i København, optaget i 1958 af Anders Enevig. (Karsten Biering)	150
Jens Henrik Koudal: To sangere fra den jyske hede. Efter optegnelser i Dansk Folkemindesamling af Evald Tang Kristensen 1874. (Kirsten Sass Bak)	151
Elsemarie Dam-Jensen og Birgit Lauritsen: Jeg gik mig ud ... Sønderjyder synger II. Et visehefte. (Karsten Biering)	153
Håndarbejde. Et undervisningsfag i samfundsmæssig sammenhæng 1880–1980. En bibliografi. (Else Østergaard)	154
Esther Grølsted – i samarbejde med Minna Kragelund: Sy folkedragten selv. (Birgitte Kjær)	155
Kultur, mentalitet og ideologi. Den jyske Historiker nr. 29–30. (Jens Henrik Koudal)	157
Storby, forstad, bolig. Nord Nytt 23/83. (Ena Hvidberg)	158
Den musikalske kulturvariabeln. Nord Nytt 24. (Jens Henrik Koudal)	158
Den gamla goda tiden. Nord Nytt 25/85. (Ena Hvidberg)	159
Alf Løhde Mikkelsen: »Spurvekvidder«. En beretning om forfatteren og højskolemanden Anton Nielsen. (Mette Eriksen)	160
Valdemar Jensen: Søren Lolk – den mærkelige tåsingebonde. Kulturglimt fra et øsamfund. (Poul H. Moustgaard)	162
Else Mogensen: Askov. En by i Minesota. Anne Lisbeth Olsen og Niels Peter Stilling: Et nyt liv. Den danske udvandring til Nordamerika i billeder og breve. (Birte Friis)	162
Else Marie Kofod: Evald Tang Kristensens syn på folkeminderne. Erik Høvring: Den bortfløjne mødom samt andre skæmtsomme og erotiske folkeeventyr. (Bengt Holbek)	163
Litterære genrer 4. Folkelige udtryksformer. (Erik Høvring)	165
Nina Kloster: Clausen & Petersens gadecirkus anno 1978 – en forestillings- analyse. (Eske K. Mathiesen)	166
Vi elsker Bakken. (Iørn Piø)	167
Birgit Hertzberg Johnsen: Den store dagen. Konfirmasjon og tradisjon. Oslo 1985. (Birgit Jensen)	168
V. E. Clausen: Det folkelige danske træsnit i etbladstryk 1565–1884. (Hanne Poulsen)	168
Margit Mogensen: Landbruget i dansk malerkunst ca. 1840–1915. (Eske K. Mathiesen)	170
Ulrika Wolf-Knuts: All världens epos. (Iørn Piø)	171
Kvindfolk. En Danmarkshistorie fra 1600 til 1980. I–II. (Birgitte Rørbye)	171
Axel Steensberg: Det manipulerende menneske. Rhodos. 1985. (Iørn Piø)	172
Indsendt litteratur	174